

ข้อถกเถียงเรื่องจินตภาพ

นางสาวกนิษฐ์ มิตินันท์วงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-579-935-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018680 119204240

ARGUMENTS ON MENTAL IMAGES

Miss Kanit Mitinunwong

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Gruduate School

Chulalongkorn University

1992

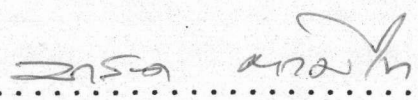
ISBN 974-579-935-1

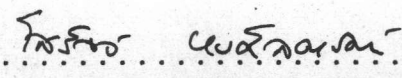
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ข้อถกเถียงเรื่องจินตภาพ
โดย กนิษฐ์ มิตินันท์วงศ์
ภาควิชา ปรัชญา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ไสร์จจ့် หงศ์ลดาารมภ์

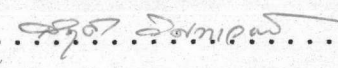
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร รัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. มารค ตามไท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. ไสร์จจ့် หงศ์ลดาารมภ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมฤดี วิศทเวทย์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

กนิษฐ มิติชนทวงศ์ : ข้อถกเถียงเรื่องจินตภาพ (ARGUMENTS ON MENTAL IMAGES)

อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์, 99 หน้า. ISBN 974-579-935-1

วิทยานิพนธ์นี้มีเป้าหมายเพื่อสร้างความชัดเจนต่อข้อถกเถียงเรื่องจินตภาพโดยสำรวจจากทัศนะนักปรัชญาต่าง ๆ และพยายามตอบคำถามว่า จินตภาพคืออะไร โดยอาศัยแนวทัศนะของนักปรัชญาสองคนคือ H. Ishiguro และ I. Dilman ในบทที่หนึ่ง วิทยานิพนธ์จะกล่าวถึงมโนทัศน์ของจินตภาพ บทที่สอง เป็นการสำรวจทัศนะของนักปรัชญาเกี่ยวกับข้อถกเถียงต่าง ๆ เรื่องจินตภาพ โดยแบ่งทัศนะต่าง ๆ ออกเป็นสองกลุ่ม คือหนึ่ง ทัศนะที่ไม่ใช่วิทยาศาสตร์ซึ่งมีสองฝ่ายคือ ฝ่ายที่ปฏิเสธว่าจินตภาพเป็นวัตถุ ได้แก่ G. Ryle, H. Ishiguro, I. Dilman, R. Scruton, J.M. Shorter, R. Audi และทัศนะที่ไม่ใช่วิทยาศาสตร์แต่เป็นฝ่ายที่รับว่าจินตภาพเป็นวัตถุ ได้แก่ A. Hannay, O. Hanfling และสอง ทัศนะวิทยาศาสตร์ ได้แก่ D.C. Dennett, N. Block, M. Tye การที่แบ่งทัศนะต่าง ๆ ออกเป็นสองกลุ่มก็เพื่อชี้ให้เห็นว่าทั้งสองกลุ่มต่างมีข้อถกเถียงภายในของตนและไม่ได้ขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม บทที่สาม เป็นบทสรุปและบทวิจารณ์ รวมทั้งข้อเสนอของผู้วิจัย โดยมีข้อเสนอโดยสรุปดังนี้ มโนทัศน์ของจินตภาพคือการมองแง่มุมในปริบทของกิจกรรมทางจิต และแง่มุมนั้นเป็นวัตถุของความตั้งใจ (intentional object) ในความหมายของกรรมตรงของประโยค

ภาควิชา ปรัชญา
สาขาวิชา ปรัชญา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติกร กนิษฐ มิติชนทวงศ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงเล่มเดียว

C010727 : MAJOR PHILOSOPHY
KEY WORD : MENTAL IMAGES/EXISTENCE

KANIT MITINUNWONG : ARGUMENTS ON MENTAL IMAGES. THESIS ADVISOR :
SORAJ HONGLADAROM, 99 pp. ISBN 974-579-935-1

This thesis purports to clarify arguments on mental images and to answer the question of what a mental image is. My suggestion to a solution of the problem is based on H. Ishiguro's and I. Dilman's views. The first chapter is concerned with the concept of mental image. The second chapter is an examination of several views on mental image. These views can be divided into two approaches. These approaches are not contradictory, but both harbor contradictory viewpoints within each. The first approach is the non-scientific approach : that of G. Ryle, J.M. Shorter, I. Dilman, H. Ishiguro, R. Scruton, and R. Audi. The contradictory views within this approach are by A. Hannay and O. Hanfling. The second approach is the scientific approach : that of D.C. Dennett, N. Block and M. Tye. The last chapter consists of my remarks on the views in Chapter Two and my proposed answer to the question of what mental image is. My suggestion, in sum, is that the concept of mental images is to be regarded as aspect seeing in the context of mental term and this aspect is the intentional object or direct object of the sentence.

ภาควิชา ปรัชญา
สาขาวิชา ปรัชญา
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต กนิษฐ มิติสุนวงศ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ศิริพร พงษ์ลาภ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ ดร. ไสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์หลายประการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อุกฤษฏ์ แพทย์น้อย หัวหน้าภาควิชา ที่ได้อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับขั้นตอนต่าง ๆ
และเอาใจใส่ได้ถามความคืบหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ รองศาสตราจารย์
ดร. มารค ตามไท และอาจารย์ริชาร์ด ไคค์ และขอขอบคุณคุณธีรพจน์ ศิริจันทร์
ผู้เป็นมิตรทางปัญญาและให้กำลังใจเสมอมา และเพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่ได้แสดงความ
ห่วงใย ได้ถามอยู่เนือง ๆ รวมทั้งครอบครัวมิตินันท์วงศ์ด้วย

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
บทที่	
บทนำ	1
1. มโนทัศน์ของจิตภาพ	5
จิตภาพในฐานะที่เป็นปรากฏการณ์ทางจิต	6
จิตภาพในประวัติปรัชญา	11
มโนทัศน์พื้นฐานของจิตภาพ	20
2. ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับจิตภาพ	29
ทัศนะที่ไม่ใช่วิทยาศาสตร์	35
ทัศนะวิทยาศาสตร์	63
3. บทวิจารณ์เชิงสรุป	78
ข้อวิจารณ์	81
ข้อเสนอ	92
บรรณานุกรม	96
ประวัติผู้เขียน	99